

Peter og pengene

interview med Peter Ingemann featuring Daniel Herfort-Bruun

af Camilla Mills

I denne tid er der mange kunstnere som vrider sig i smerte. Dagen for momsindberetningen kryber nemlig skæbnesvangert nærmere med gustne, nikotinfarvede kløer. Der er dog én kunstner som ikke alene nyder denne tid, men også ser frem til den med begejstring. Nej, der er faktisk to. Og de er til dagligt at forefinde i kontorerne på Enghavevej 40, 4 sal ovenover musikhuset VEGA i revisionsfirmaet PING aps hvor de varetager økonomien for en lang række danske kunstnere.

Bassisten, sangeren og sangskriveren Peter Ingemann har siden tresserne sat sit musikalske aftryk i progressive bands som Young Flowers, Røde Mor samt Skousen og Ingemann. Hans kollega Daniel Herfort-Bruun nød i halvfemserne stor succes med det hæderskronede danske rap-orkester, Humleridderne. Men hvad har fået disse ellers så succesfulde kunstnere til at driste sig ind bag "fjendens" linjer? Peter Ingemann forklarer det således ...

Ligesom de fleste andre musikere i tresserne havde jeg også en civiluddannelse. Hvor mange andre var håndværkere var jeg altså i gang med at læse til revisor. Og det er der måske nogen som syntes er lidt morsomt. For hvad har revision lige med rock n´ roll at gøre? Men jeg angriber de to ting på samme måde. Det har noget at gøre med hvad for en slags energi man bruger. Jeg vil dertil påstå, at hvis du hele tiden bare vil sikre dig, at du ikke afviger fra normen, så er der bestemt ikke meget rock i det. Men hvis du går linen ud uden sikkerhedsnet og ikke er helt sikker på om isen kan bære men stadig tager nogle chancer, så spiller musikken. Det er en livsform og det er et temperamentsspørgsmål. Men her sidder jeg altså og jeg kan ikke andet. Der er så tilpas meget bogholdernørd i mig til, at det har kunnet fungere.

Hvis man ønsker, at skabe en karriere med sin kunstneriske særegenhed, er det vilkårene. Og det er som myten også fortæller, barske vilkår fordi, det er kun de kunstnere forundt som kan bære alle de følgeudgifter en kunstnerisk virksomhed medfører og stadig har nok på bundlinjen som det hedder, til at kunne leve af det når festen er ovre.

Kunst er det fedeste!

Men der er bestemt en tendens til, at de fleste kunstnere er bange for økonomi og min filosofi og anbefaling desangående er ganske enkelt *learning by doing*. At analysere både de ideologiske og kulturpolitiske perioder vi har været igennem, men så sandelig også de personlige erfaringer man gør sig som kunstner og ikke mindst som menneske. Det er jo først efter man har udført handlingen, at man kan se tilbage og finde ud af hvad det egentlig var man gjorde. Og der skal man være opmærksom på ikke at stikke sig selv blår i øjnene, uanset hvilket økonomisk niveau man bevæger sig på. Og der er jeg måske nok som bogholder tilbøjelig til at være lidt for påholdende. Jeg plejer at sige, at hvis det var bogholdere der skulle holde festen, så ville der ikke være ret meget gang i den. Så selvfølgelig skal der være den der rock n´ roll i

det, hvor man kaster sig ud med store armbevægelser. Men kunst er jo også en proces, som jo altså realistisk set ender med, at det er de få der får lov til at blive vores helte.

Tag dog endelig ikke fejl af, at jeg er fuldstændig vild med kunst. Alt for kunsten, det er det fedeste man kan bruge sit liv til. Jeg mener blot, at man skal huske at gøre sig alle aspekter i en sådan tilværelse klart, selvfølgelig også den økonomiske. Og så skal man huske på, at det jo er fællesskaberne der løfter – der er ingen som kommer nogen vegne alene. Hvis man fx tilpasser sin økonomi til der hvor man er og det gælder på alle niveauer, så er der harmoni i den måde man belaster sin produktion på og i forhold til hvad den er værd. Så skulle der også meget gerne komme noget ud af det i sidste ende.

Og der er det jo for eksempel, at man skal tage op til overvejelse om man skal lave noget andet ved siden af kunsten for at kunne holde en lidt fastere økonomisk kurs. For eksempel ved jeg jo godt, at det også påvirker mig utroligt meget som kunstner, at jeg også er revisor. Men som sagt, har jeg ikke gjort det til konkurrerende elementer. Jeg kører min butik på samme måde som jeg spiller bas. Det behov jeg har for kreativ udfoldelse, har selvfølgelig været mere effektivt for år tilbage end i øjeblikket. Hvorimod det med at få dækket det kreative behov ved at komme ud at spille, kører i samme gear som det altid har gjort. Jeg er ligeså meget ude at spille som jeg altid har været, og det har jeg været hele mit liv. Og det betragter jeg som et mægtigt privilegium, hvilket nok er årsagen til at telefonen stadig ringer. Og lige om lidt bliver cirklen fuldendt så at sige, for jeg har fået et job for skattevæsnet, med min faste makker Stig Møller. Så kan det næsten ikke være mere skæbnebestemt.

Men i begyndelsen var mine egne forventninger til branchen nok som de fleste andre kunstneres. Jeg mente det var mig der havde alle svarene, så de kunne bare komme an. Men alting er jo tilfældigt i disse parametre – hvordan man når derhen man skal. Men jeg vil sige, at hårdt arbejde er den eneste vej frem. Og nu bliver jeg nok lidt hellig, men det eneste der forbliver det samme når man bliver ældre, er glæden ved at spille musik og glæden ved at være kreativ. Den svigter dig aldrig. Selv hvis jeg render rundt derhjemme og synes der ikke er noget ved det hele, jamen så behøver jeg bare, at hente min gamle kontrabas og spille på den. Og det har både mig og bassen godt af. Kreativiteten svigter som sagt aldrig og den må man ikke svigte heller.

Nulløsningen og kontant betaling

Vi tilstræber altid at lave en model hos os (revisionsfirmaet, red.), som vi kalder nulløsningen. Det vil sige, at hvis du ikke har andet end netop spilleglæden, dig selv og dit instrument, så kræver det at der ikke ligger nogle faste udgifter og forlanger at du gør det ene, det andet og det tredje. Altså der vil jo altid være husleje etc, og derfor kan et bijob være aktuelt, men mange af de kunstnere vi administrerer har projekter i gang, filmproduktioner, turne, hvor det nogle gange drejer sig om millioner af kroner. Der tilstræber vi at ligeså snart produktionen er overstået og går i nul, så går alle udgifterne også i nul. Det er ret afgørende at man ikke etablerer blivende anlæg, som man så skal vedligeholde efterfølgende. Det lyder måske lidt gammeldagsøkonomisk, men det handler om noget som oprindeligt hed afbetaling. Det skal man nemlig passe på med når indtægterne ikke er mere sikre end de er. Det vil sige at i de tilfælde hvor vi så har været inde og investere i etablerende anlæg, jamen så er det som regel lige præcis sket de par år senere end dem der ikke kunne komme til hurtigt nok, sådan så når det blev vores tur til at købe, så er det kontant rent ud sagt, sådan at vi har kunnet lade det stå uden finansieringsudgifter der kræver deres. Det er faktisk ret konkret. Og banalt.

Jeg har jo nogle gange undret mig over de første ti år i det her nye århundrede vi har været igennem og lige inden krisen kom, hvor bankerne ikke kunne smide penge hurtigt nok efter folk, også studerende og unge mennesker som om man helt har glemt forskellen på lånte penge og indtjente penge. Og det er jo et underligt samfund vi lever i, for finansieringsmodellerne går jo på at hjulene bare skal dreje rundt. Jeg ser masser af eksempler på folk, der har lånt penge i deres ungdom. Og så lige pludselig begynder du med at skyldte et par hundrede tusind og det forfølger dig hele livet igennem. For at bruge billede fra sporten, der bruger man jo udtrykket i seksdages løb at "tage omgange" for hinanden. Og princippet er at hvis du hele tiden er en otte – ti omgange bagefter, så skal du stadig køre lige så hurtigt som hovedfeltet, med du er kraftedeme stadig de omgange bagefter. Så det lyder rigtigt corny, men det er altså så banalt. Hvis du bruger 99kr ud af 100, i stedet for at bruge 101kr hver gang, så klarer du den. Og det er den lille margin der gør forskellen.

Sæt tæring efter næring. Det er mit råd. Og så er det at man efterhånden har fået pisket så meget økonomisk støv op at det kan være svært at gennemskue hvornår man har tjent penge nok, men så indviklet er det altså ikke. Jeg har undret mig over hvorfor man ikke har økonomi i skolen. Det er jo noget af det der har den væsentligste indflydelse på folks liv efterfølgende. Og de fleste kan jo knapt nok udfylde en selvangivelse, men bestyre Protools, som er langt mere indviklet det kan de godt. Så der ligger også noget psykologi i det.

Om det er fordi vi er dårlige til at fastsætte vores værd som kunstnere ved jeg ikke. Jeg oplever generelt at folk har rent mel i posen. Man kan ikke gå ind i en kreativ proces, med bagtanker. Det er umuligt. Man kan ikke sidde og komponere med tanke på, hvad det mon giver. Man er nødt til at gå ind i det område helt rent og tage imod den kilde der nu engang er at øse af.

Nu må det sgu være nok

Jeg er jo blevet en ældre herre efterhånden, og mine forventninger til mig selv rent kunstnerisk har ikke ændret sig meget i løbet af årene. Jeg synes stadigvæk at jeg er den bedste Peter Ingemann der findes. Selverkendelsen kommer stille og roligt i løbet af årene og som giver nogle nye udfordringer.

Men ud fra det kølvand jeg efterlader mig på et eller andet tidspunkt, som allerede nu bliver tydeligt, så har der ikke været nogen strategi på noget tidspunkt. Og det er noget jeg kræser lidt om i de her år, fordi jeg kan jo godt kan lide at tænke mig lidt om. Jeg har snart fortalt historierne fra tresserne så mange gange, om Thy lejren, Projekt Hus, stofferne vi har indtaget etc. Men det som jeg har fundet ud af er, at det er mens tingene sker, at vi fungerer i processen. Og så kan vi sidde bagefter og analysere og blive klogere på det. Når jeg nogle gange bliver interviewet omkring den kulturpolitiske streg jeg har været med til at tegne, det såkaldte ungdomsoprør, så er der nogen der bliver dybt chokerede når jeg fortæller at da psykologerne i sin tid besatte universitet anede jeg ikke hvad der foregik. Jeg kan bare huske at jeg tænkte: "det var da lidt tidligt på sæsonen med en udendørs koncert" ... det var lidt halvkoldt om fingrene. Men de processer som man har været en del af, det ved jeg jo alt om, for nu kan jeg forklare det både forfra og bagfra, og det er ikke fordi jeg vil underkende det.

Det bedste eksempel og det største mirakel der omgiver os alle sammen, det er naturen. Og du milde himmel hvor har vi dog gransket den og det er fantastiske resultater vi er kommet op med. Celledelinger, arternes udvikling, hvorfor det bliver vinter og sommer og det er fint nok. Den eneste der ikke ved en skid om det, det er naturen selv. Den gør det bare det den skal. Og sådan har jeg det også. Jeg har ikke haft

nogen plan på forhånd.

Men så var det jo at jeg på et tidspunkt i mit liv tænkte: "nu må det sgu være nok". Der var masser af musikere der havde brug for hjælp til revisionsarbejdet og det ene med det andet. Så begyndte vi at blive organiserede. Og da det i halvfemserne begyndte at gå skidt for pladeselskaberne sagde Jane (som ligeledes sidder på kontoret i PING aps red.) sin stilling op, blev ansat hos mig og vi begyndte at lede efter nogle kontorer. Og på den måde er det gået støt fremad. Det er blandt andet sådan at Daniel er kommet ind i billedet.

En ridder ser rødt

Og på spørgsmålet om hvordan det er gået til at en Humleridder skifter rimene ud med regnemaskinen svarer Daniel Herfort-Bruun:

Jamen jeg kunne jo se, at hvis jeg gerne ville lave det jeg brændte for, så ville det blive år ind og ud af dagpengesystemet og så var det at jeg måtte tage op til revision hvad det var jeg ellers ville i mit liv. Og det var blandt andet at have en familie. Derudover var jeg så ked af at se mine bandkolleger komme med deres breve fra skattevæsnet og se helt modløse ud og så ikke kunne hjælpe dem. Så ringede jeg til Peter og spurgte om jeg ikke kunne komme i lære hos ham, men det sagde han altså nej til.

Så jeg måtte gå den etablerede vej. På det tidspunkt var jeg blevet 30 år gammel. Jeg fik dog en anden læreplads og gik på arbejde om dagen mens jeg tog min HD om aftenen. Mens jeg langsomt udstod min elevtid, ville jeg lige prøve at ringe til Peter igen, men følte alligevel at jeg ikke havde helt pondus nok. Så blev jeg far, og pludselig gik der alligevel fem år. Så skulle jeg spille på Skanderborg med Humleridderne og mødte ham helt tilfældigt. Der "konfronterede" jeg så Peter med mine nyligt erhvervede evner og startede herude et halvt år efter. Det er så snart halvandet år siden.

Rent kreativt får jeg dog ikke udfoldet mig så meget for tiden. Men det er begyndt at pible lidt igen, og regnestykket er så, at finde plads til det hele. Folk synes dog også at rap og økonomi er en bizar blanding. Men jeg har altid været meget struktureret – også når jeg komponerer beats. Jeg kan godt lide at sætte tingene i systemer.

Jeg har spillet en del succesfulde reunionkoncerter med Humleridderne og jeg oplever at jeg faktisk bedre kan nyde øjeblikket og den kærlighed både til og fra publikum, er opstår – fordi jeg er blevet etableret på andre områder, bl.a. det økonomiske, også

En af årsagerne til at jeg også gerne ville være revisor, var blandt andet for at få kunstnere til at forstå det her. Så de fx ikke oparbejder så meget skattegæld, som en CD produktion fx kan efterlade dem med. Det er bare ikke altid lige let. Man kan fortælle og tegne, men det sidder ikke fast. Måske kan folk forstå det i øjeblikket, men når de så går ud af døren, så er det forsvundet. Og altså, hvis det ikke er noget man brænder for at vide, så kan det jo også være lige meget. Men det er vel som med alt muligt andet, som er svært at forstå: man må hakke det ned i de bidder, man nu kan overskue. Bare lidt mere økonomisk sans ville være godt for de fleste kunstnere. Jeg tror man kan, hvis man virkelig vil. Det kan betale sig."